

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Proiect de Ordonanță a Guvernului privind invențiile de serviciu

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației actuale

În prezent invențiile salariaților sunt reglementate prin art.5 din Legea nr.64/1991 privind brevetele de invenție, republicată și art.88-93 din HG nr.547/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a legii.

Prevederile art. 5 din Legea nr. 64/1991 republicata statueaza un regim flexibil al dreptului la brevet si obligatii relativ limitate ale angajatorului si respectiv inventatorilor salariați. Aceste drepturi si obligatii ar putea fi interpretate de o maniera care sa nu ofere suficiente garantii marilor investitori care dezvoltă activitati de cercetare si productie in Romania, in privinta drepturilor aspra inventiilor aparute si dezvoltate in cadrul acestor investitii.

În aplicarea si suplimentarea prevederilor mentionate, invențiile salariaților din domeniul cercetării sunt reglementate prin art.74 și art.75 din OG nr.57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări prin Legea nr.324/2003, regimul invențiilor salariaților din sistemul național de cercetare-dezvoltare fiind compatibil celui prevăzut in Legea nr.64/1991 pentru salariații din mediul economic.

Insuficienta reglementare prin actele normative sus menționate face ca în prezent, comparativ cu alte țări europene, ponderea cererilor de brevet de invenție din mediul de afaceri, cercetare, universități să fie mult mai redusă în raport de numărul cererilor de brevet de invenție ale persoanelor fizice (cca.45-55% din totalul cererilor înregistrate la OSIM provenind de la persoane fizice).

Rata de transfer tehnologic a acestor titluri de proprietate intelectuală este în consecință foarte redusă, iar investiția privată, precum și cea publică în activitatea de inovare și transfer tehnologic are un randament foarte redus raportat la media europeană.

În mod inevitabil apar neajunsuri, cum ar fi: dificultatea aplicării invențiilor brevetate, pe scară industrială; susținerea cu dificultate a taxelor de brevetare și menținere în vigoare a brevetelor de invenție, realizarea unui transfer de tehnologie insuficient si fara o sustinere corespunzatoare prin brevete de invenție si alte titluri de

	proprietate industrială. În ceea ce privește invențiile realizate în mediul universitar, dificultăți majore sunt determinate de emiterea unor decizii administrative semnificativ diferite între universitățile din țară cu privire la solicitantul cererii de brevet, care conduc la o politică incoerentă în raport de creațiile tehnice protejabile prin brevet, ce provin din mediul universitar. În ceea ce privește Programul de Guvernare 2013 - 2016, acesta conține, printre altele, ca obiectiv esențial și stimularea investițiilor private în domeniul cercetării-inovării în scopul creșterii ponderii produselor și serviciilor inovative în economia României, pentru asigurarea competitivității și stimularea productivității. În acest scop, Programul Guvernului prevede printre direcțiile de acțiune specifice sprijinirea și promovarea politicilor în domeniul protecției proprietății industriale.
1¹ În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau crează cadru pentru aplicarea directă a acesteia, se vor specifica doar actele comunitare în cauză însoțite de elementele de identificare ale acestora	Prezentul proiect de act normativ nu transpune legislație comunitară în domeniu.
2. Schimbări preconizate	Având în vedere că actuala dezvoltare tehnologică, la nivel înalt, existentă pe plan mondial, permite din ce în ce mai puțin crearea de către salariați a unor invenții care să se afle în afara zonei de activitate pentru care sunt remunerate, prezentul proiect de lege are în vedere o schimbare importantă a ponderii cererilor de brevet pentru care persoana îndreptățită este, în principiu, firma în care salariații își desfășoară activitatea. Prezentul proiect de ordonanță pleacă de la premisa că, în contextul unei economii globalizate, bazată pe competiție, procesul de introducere pe piață a unui produs inovativ este complex și

șansele de reușită ale unui inventator care acționează singur, independent de susținerea unei întreprinderi cu resurse semnificative, sunt foarte reduse.

Este de presupus că industria și cercetarea românească vor beneficia în aceste condiții de brevete de mai bună calitate, direct aplicabile în industrie, iar inventatorii vor fi stimulați ca în condițiile primirii unor recompense importante, în baza unor relații contractuale stabilite, să realizeze soluții tehnice brevetabile sensibil mai multe decât în condițiile actuale.

Textul propus distinge între trei tipuri de invenții:

1. Invenții ce au rezultat din activități desfășurate în cadrul unei misiuni inventive stabilite contractual.
2. Invenții ce nu au rezultat dintr-o misiune inventivă, dar care au folosit baza materială, metodele specifice angajatorului, sau datele obținute din activitatea acestuia.
3. Invenții altele decât cele de la punctele 1 și 2.

În cazul primei categorii, dreptul de proprietate este al angajatorului, acesta nefiind obligat la o remunerație suplimentară a salariatului. În cazul celei de-a doua categorii, invenția este a inventatorului salariat, cu excepția cazurilor în care este revendicată de angajator, în termen de 4 luni de la comunicare. Dacă angajatorul revendică invenția, acesta este obligat să verse inventatorului salariat o remunerație suplimentară stabilită pe cale contractuală. În cazul celei de-a treia categorii, dreptul asupra invenției este al inventatorului salariat. Textul propus distinge între instituții de cercetare-dezvoltare de drept public – universități și institute de cercetare – și entități de drept privat din mediul economic.

Aceasta este expresia principiilor autonomiei universitare și a libertății academice, principii fundamentale stabilite prin Constituție, respectiv prin Legea Educației Naționale, lege organică. Astfel, textul propus prevede ca în cazul acestor instituții, să se acorde prioritate eventualelor prevederi contractuale între instituții și salariații lor (cadre didactice, cercetători, personal auxiliar, etc.) dacă acestea există. Numai în absența unor astfel de prevederi exprese privind drepturile asupra rezultatelor activității respectivilor salariați, se aplică regimul prevăzut în textul legii. Totodată, și pentru a garanta efectul stimulatив al inovării în instituțiile publice de cercetare-dezvoltare, textul obligă angajatorii la o remunerație a inventatorilor salariați în cuantum de cel puțin 30% din veniturile brute realizate de angajator din cesionarea, licențierea sau exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală create de salariați. Această prevedere este menită să introducă un stimul puternic al spiritului inovator și antreprenorial în instituțiile

	publice de cercetare-dezvoltare. Așadar, scopul reglementării invențiilor de serviciu îl reprezintă stimularea și lansarea mediului de afaceri, cât și salariaților care prestează o muncă de creație în îndeplinirea atribuțiilor lor de serviciu sau prin utilizarea experienței angajatorului, prin stabilirea unei remunerații echitabile la care aceștia au dreptul ca urmare realizării unor invenții. Proiectul de ordonanță stabilește definirea unor criterii clare pentru acordarea remunerației, de care angajatorul trebuie să țină seama la negocierea contractului de muncă și totodată, condițiile în care contractul de muncă se consideră încheiat.
--	--

3.Alte informații	-
-------------------	---

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1.Impactul macroeconomic	-Prezentul act normativ nu are impact economic.
1 ¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	-Prezentul act normativ nu are impact asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat
2.Impactul asupra mediului de afaceri	Impactul este limitat la categoria solicitanților protecției și titularilor de drepturi față de care se va produce o întărire a drepturilor de proprietate industrială dobândite și o stimulare a lor.
3.Impactul social	Prezentul act normativ nu are impact social.
4.Impactul asupra mediului	-
5. Alte informații	-Nu este cazul

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung pe 5 ani)

-mii lei-

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						

a) buget de stat, din acesta: i) impozit pe profit ii) impozit pe venit b) bugete locale: i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii b) bugete locale: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii	-					
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						

5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	-					

Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții	La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe următoarele dispoziții se abrogă: art.5, art.36, 42 și art.73, din Legea nr.64/1991 privind brevetele de invenție, republicată, art.88, 89, 90 alin.(1)-(14) și 91 din HG nr.547/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr.64/1991, republicată ; la aceeași dată se modifică art.38 alin.(2) și art.63 alin.(1) din Legea nr.64/1991 privind brevetele de invenție, republicată În aplicarea prezentei ordonanțe, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci va emite până la sfârșitul anului 2014, un Ghid care să includă distribuirea beneficiilor ce decurg din exploatarea invențiilor de serviciu armonizat cu cele mai bune practici internaționale conform Memorandum-ului încheiat de Guvernul României cu Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială, și Uniunea Europeană (pct.34 din memorandum)
2.Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația	Proiectul de act normativ nu transpune prevederi comunitare.

comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	
3.Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative	-
4.Hotărâri ale Curții de Justiție ale Uniunii Europene	Nu există Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene relevante.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	-
6.Alte informații	
Secțiunea a 6-a	
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normative	
1.Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, instituite de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de ordonanță a fost supus dezbaterilor, la sediul OSIM, cu reprezentanți ai Camerei Naționale a Consilierilor, reprezentanți ai Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești, Ministerului Public, avocați, Facultatea de Drept a Universității București.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	-Consultările conform pct.1 au fost făcute având în vedere obiectul de reglementare al prezentului proiect de act normativ
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice	-Nu este cazul

locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	-Nu este cazul
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Guvernul va solicita avizul Consiliului Legislativ. Avizul nu este necesar Avizul nu este necesar Avizul nu este necesar Avizul nu este necesar
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normative	

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Prezentul proiect de ordonanță a fost transmis la Grupul Dacia Renault, Casa de avocatură Stoica&Stoica, CNCSIS, CCIB, Universitatea Tehnică Timișoara și CNCPIR, care au formulat puncte de vedere și observații pe text, parte de observații fiind reținute în proiectul inițial.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Prevederile proiectului de act normativ vor fi puse în aplicare de Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci fără a fi necesară înființarea altor structuri.
2. Alte informații	-Nu este cazul

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de Ordonanță a Guvernului privind invențiile de serviciu pe care-l supunem aprobării.

MINISTRUL ECONOMIEI

VARUJAN VOSGANIAN

**OFICIUL DE STAT PENTRU
INVENȚII ȘI MĂRCI**

ALEXANDRU CRISTIAN ȘTRENC

AVIZĂM FAVORABIL:

**VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL FINANTELOR
PUBLICE**

DANIEL CHIȚOIU

**MINISTRUL EDUCAȚIEI
NAȚIONALE**

REMUS PRICOPIE

**MINISTRUL DELEGAT
PENTRU BUGET**

LIVIU VOINEA

**MINISTRUL DELEGAT PENTRU
ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR,
CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ ȘI
DEZVOLTARE TEHNOLOGICĂ**

MIHNEA COSMIN COSTOIU

**MINISTRUL MUNCII, FAMILIEI
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE**

MARIANA CÂMPEANU

**MINISTRUL JUSTIȚIEI,
ROBERT- MARIUS CAZANCIUC**

